

MONIQUE SURING studeerde hobo bij Han de Vries, zang bij Otto Ottens en koordirectie bij Jan Pasveer aan het conservatorium in Amsterdam. Zij zong enkele jaren in het Nederlands Operakoor, in kleinere bezettingen, en als solist bij verschillende koren. Als dirigent leidde ze zowel vocale als instrumentale ensembles, ook gaf ze les op verschillende muziekscholen.

In 1995 verhuisde zij naar Drenthe, waar zij het Projectkoor Gabriel Fauré oprichtte, en het Rupertsberg Ensemble dat gespecialiseerd is in de muziek van Hildegard von Bingen. Ook geeft zij zangles en stemvorming aan groepen.

Sinds 2015 verdiept Monique zich in het klankgeoriënteerd zingen en in de jaren 2016-2021 volgde zij de basis- en vervolgopleiding Pansori Living Sound, ontwikkeld door Yvonne de Bruijn. Deze opleiding is gericht op de helende werking van de zangstem op het lichaam, een klanktherapie die mede gebaseerd is op recente ontdekkingen in de fysica, neurologie en biologie. Sinds 2022 is Monique docent bij de opleiding.

ESTHER PUTTER

Het bouwen aan een stem, te beginnen met die van haarzelf, heeft Esther altijd mateloos geboeid. Ze studeerde solozang in Utrecht, zong ongeveer vijftien jaar in diverse professionele koren, om daarna de afslag te nemen naar een solocarrière in zowel lied als oratorium en opera. Een lespraktijk als zangpedagoog is daarnaast al meer dan dertig jaar een belangrijk onderdeel van haar werk. Ze geeft les op alle niveaus, van beginners tot professionals. Ook wordt ze geregeld ingezet voor workshops voor koren.

In 2006 kwam Esther voor het eerst in aanraking met Yvonne de Bruijn, de grondlegger van Pansori Living Sound (PLS). Het opende haar oren en haar stem, en het veranderde haar leven. Ineens ervoer ze haar stem en haar klank op manieren die ondanks haar conservatoriumopleiding volslagen nieuw voor haar waren. Er volgde een samenwerking met Yvonne de Bruijn die tot op heden voortduurt. Omdat de manier van Pansori-zingen sterk gerelateerd is aan de Lichtenberger benadering van de klank ging Esther zich ook daarin verdiepen. Ze neemt daarvoor al jarenlang lessen bij Niels Kuijers.

Sinds 2010 is Esther als docent verbonden aan de opleidingen van Pansori Living Sound.

‘Wegen van en naar klank’ gaat over klank. Bij beschrijvingen over muziek gaat het daar zelden over, en toch is het de grondstof van alle muziek. Wat is klank, en wat doet het met ons musici?

Monique beschrijft de ervaringen die Pansori Living Sound haar bracht. Ze hebben haar als musicus doordrongen van het belang van een dieper verstaan van klank in de klassieke muziek.

Waarom een boekje over de invloed die Pansori Living Sound kan hebben op het klassieke muziek maken?

Musiceren gaat meestal van buiten naar binnen. Als musicus lezen of horen we een stuk, verwerken dat en geven het terug naar buiten in klanken.

In Pansori Living Sound zingen we van binnen naar buiten. We beluisteren onszelf en maken dat hoorbaar. Natuurlijk luisteren we ook naar buiten, maar er is geen vaststaande partituur die ons dwingt om buiten ons te beginnen.

In de muziekparktijk is het “buiten” zo overheersend geworden, dat we de bouwstenen van de muziek, de klank, tekort zijn gaan doen. Klank is waar het in Pansori vooral over gaat en die overeenkomst kan de verbinding zijn tussen deze twee werelden.

Omdat Pansori zoveel meer is en gaat over jezelf, jezelf in verbinding met anderen, je roeping op aarde, kan het onzegbaar veel bijdragen aan de vorming van een musicus en daardoor kan de muziek uiteindelijk de plaats (weer) krijgen die hij verdient.

Wegen van en naar klank: Pansori Living Sound en klassieke muziek

Monique Suring in samenwerking met Esther Putter

Wegen van en naar klank Pansori Living Sound en klassieke muziek

Monique Suring
in samenwerking met Esther Putter